

HOLDNINGER TIL OG ERFARINGER MED SEKSUEL CHIKANE BLANDT ELEVER PÅ HOTEL- OG RESTAURANTSKOLEN

OPSAMLING TIL BESTYRELSEN

JUNI 2023

FORMÅL

Elevundersøgelsen har til formål at undersøge omfanget af seksuel chikane af elever på Hotel- og Restaurantskolen uanset, om den kommer fra andre elever, lærere, eller andre ansatte.

Spørgsmålene i elevundersøgelsen tager udgangspunkt i tidligere elevundersøgelser fra 2019, 2021 og 2022 om seksuel chikane, og har til formål løbende at analysere og vurdere den adfærdsmæssige og kulturelle udvikling af seksuel chikane af elever.

Elevundersøgelsen afdækker, ligesom de tidligere elevundersøgelser et bredt spektrum indenfor seksuel chikane; det kan være uønskede tilnærmelser, berøringer, kommentarer eller det der karakteriseres som grovere uønskede seksuelle tilnærmelser. Undersøgelsen omfatter udelukkende krænkelser foretaget, imens eleverne er på skolen.

Siden elevundersøgelsen i 2021 inddrages derudover også spørgsmål vedr. diskrimination og nævneværdigt ét spørgsmål om diskrimination på baggrund af seksualitet eller kønsidentitet som efterspurgt af Hotel- og Restaurantskolen og deres samarbejdspartner EiF, der repræsenterer LGBTQ+ elever på erhvervsskolerne.

INDLEDNING

Denne rapport er en opsummering af de kvantitative resultater fra elevundersøgelsen.

Elevundersøgelsen har været aktiv frem til d. 31. maj 2023. Elevundersøgelsen blev gennemført digitalt. Skolens HR-konsulent og direktionskonsulent var rundt i samtlige af skolens klasser fra d. 8. til 31. maj. Her fik eleverne en introduktion med en lærer til stede, hvorefter de gennemførte undersøgelser i klasserummet på egen smartphone eller på skolens tablets.

I 2023: Ud af 586 elever på relevante hold på skolen i ugerne for undersøgelsen, deltog 432 elever i undersøgelsen, svarende til 74% (dvs. alle hold på EUD og EUX. Undtagen er 10. klasse, kurser, introduktionsforløb).

Svarprocenten i 2021 var til sammenligning 64% og i 2022 var den 69%

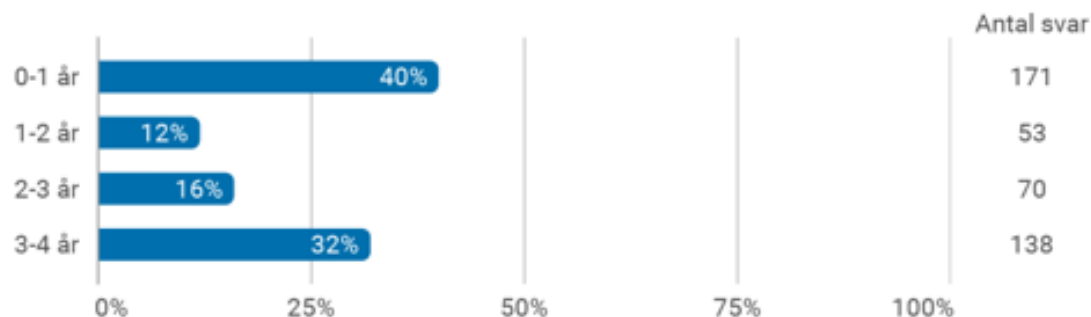
Med denne undersøgelse vil nogle af eleverne være gengangere fra tidligere undersøgelser, nu på andre årgange, andre er helt nye. Nogle på hovedforløbene var i praktik sidst og har derfor ikke svaret. Undersøgelsen er derfor ikke en undersøgelse, hvor man kan følge de enkelte elever eller årgange. I stedet er det en undersøgelse, der laver et nedslag blandt eleverne på et bestemt tidspunkt.

Undersøgelsens opbygning og spørgeramme er udarbejdet med afsæt i den undersøgelse som Center for Menneskerettigheder stod bag vedr. elevernes oplevelser, mens de var ude i praktik hos deres mestre. Hotel- og Restaurantskolen har ønsket, at undersøgelsen kunne sammenlignes med denne.

RESPONDENTERNE

- 432 elever har besvaret undersøgelsen, svarende til 74 % af de elever, der var på skoleforløb i det tidsrum, undersøgelsen blev gennemført (10. klasse, kursister og introduktion/brobygning undtaget).
- Elevundersøgelsen fordeler sig på 45 % kvinder og 54 % mænd, dertil kommer 1 %, som ikke identificerer sig med de binære køn.
- Respondenterne fordeler sig på ”antal år i gang med uddannelse”, som det fremgår nedenfor. Fordelingen er sammenlignelig med tidligere år, dog er der en lidt større procentdel, som er på 3.-4. år af uddannelsen, der har deltaget i undersøgelsen end tidligere. Det kan derfor formodes, at flere end tidligere kender til undersøgelsen og har deltaget før.

Hvor langt er du i dit uddannelsesforløb?

HOVEDKONKLUSIONER

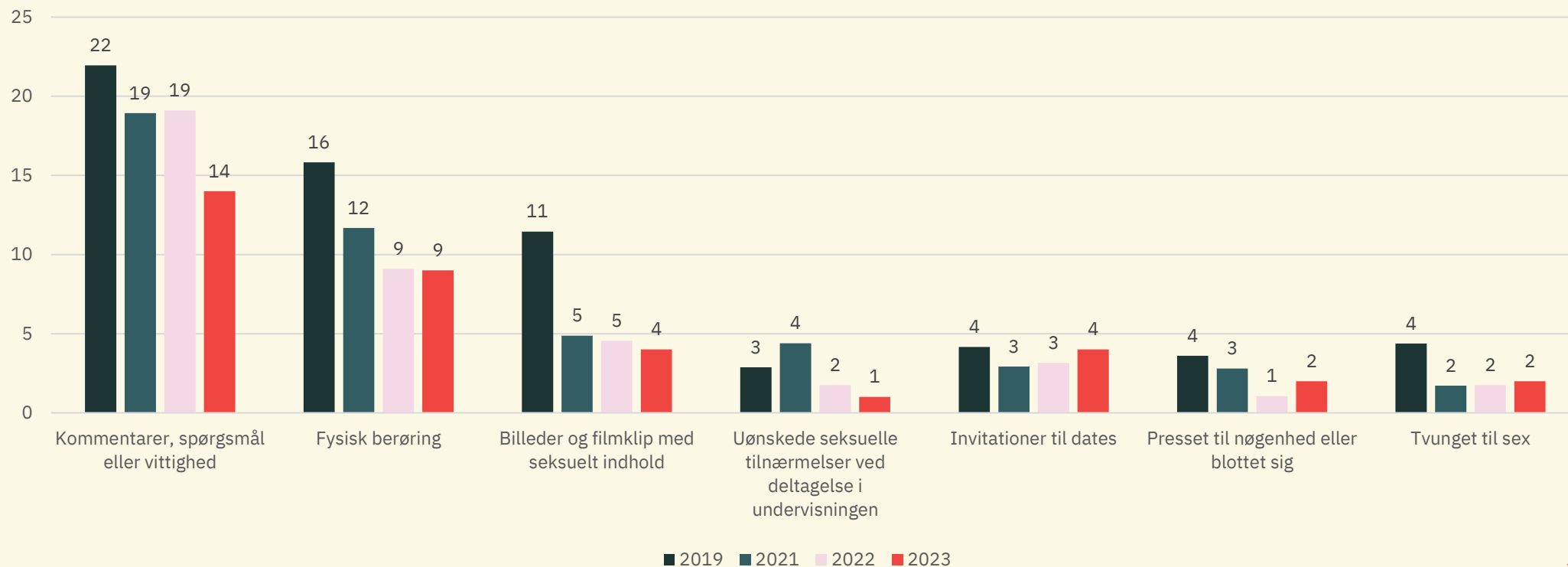
- Problemets omfang er fortsat en udfordring, der bør tages alvorligt. Dog er det glædeligt at der er sket en samlet positiv udvikling siden 2019, hvor undersøgelsen gennemførtes første gang. Sammenligner vi tilbage til 2019, er der en tendens til generelt fald i alle underkategorierne (se side 7).
- Sammenlignes med 2022, ses der et **fald i den mest hyppigt forekommende kategori**, som handler om sprogbrug: kommentar, spørgsmål eller vittighed.
- I alt har 19 % af eleverne undervejs i undersøgelsen svaret ja til at have oplevet en eller flere af de krænkende hændelser. Det er en marginal stigning i forhold til de to sidste år (hhv. 18% og 16%). Det kan måske forklares med at vi har skiftet metode, og at tallet nu udregnes teknisk på baggrund af de tidligere afgivne svar, hvor det tidligere har været et selvstændigt spørgsmål. Halvdelen af disse elever er på første år af deres uddannelse.
- Der er, som i 2021 og 2022, primært tale om uønsket adfærd blandt elever. Der er dog også stadig enkelte tilfælde af uønsket adfærd fra lærere og andre ansatte på skolen. Skal vi pege på et forbedringspotentiale er ”**diskrimination på grund af køn**” den, hvor flest elever angiver at undervisere/ansatte optræder uhensigtsmæssigt overfor de kvindelige elever.

HOVEDKONKLUSIONER- FORTSAT

- Ca. halvdelen **fortalte en studiekammerat, venner eller familie** om det, hvis de havde været udsat for en krænkende handling. Der er dog generelt en tendens til at eleverne fortæller færre om det, - men samtidig også færre som ”gør ingenting”.
- 35 % angiver at være ‘lidt påvirket’ af uønskede tilnærmelser. 31% angiver at det ikke påvirkede dem. **Der ses for første gang sygemeldinger på baggrund af uønskede tilnærmelser** og der er også flere end de seneste to år, der har overvejet at droppe ud.
- **63% ved, hvor de kan få hjælp og støtte** efter uønskede seksuelle tilnærmelser (samme som sidste måling) og **50% svarer at skolen gør noget for at sikre, at der ikke sker seksuel chikane** af elever i skoletiden (mod 15% i 2019 og 44% i 2022).
- De fleste elever angiver ”**anonymt at gøre opmærksom på egne og andres oplevelser**” som den mulighed, de mener bedst hjælper (36%).
- **Færre end tidligere angiver, at de har fået at vide på skolen at seksuel chikane er forbudt.** De skriver i høj grad at ”det ved man da” fra loven, samfundet, medier, familie og skole. Derfor betyder det ikke nødvendigvis at eleverne ved mindre – blot at de ved det, inden de begynder på skolen.

TYPE AF SEKSUELLE TILNÆRMELSER – FORDELING OG OMFANG

- Den mest udbredte krænkelse er ‘kommentar, spørgsmål eller vittighed’. Dernæst kommer ‘fysisk berøring’.
- Den mest udbredte: kommentarer, spørgsmål eller vittighed er faldet. De øvrige er stort set uændret fra 2022.
- Der er sket meget siden den første undersøgelse i 2019 – særligt i de tre ”store” kategorier.

DEN ANGIVNE **PROCENTDEL** HAR SVARET 'JA' TIL AT

HAVE OPLEVET OVERSTÅENDE UØNSKEDE SEKSUELLE TILNÆRMELSER.

SAMMENLIGNING MELLEM KØN

Det ses at de kvindelige elever er de mest udsatte for uønsket seksuel opmærksomhed i alle kategorier. De kvindelige kokkeelever er ligesom tidligere endnu mere udsat end kvinderne i gennemsnit og er den mest udsatte elevgruppe på skolen.

Der er ingen af de to sidste kategorier, hvor det drejer sig om adfærd der burde involvere politimyndighed, som er kommet til skolens kendskab, og alle respondenter er anonyme.

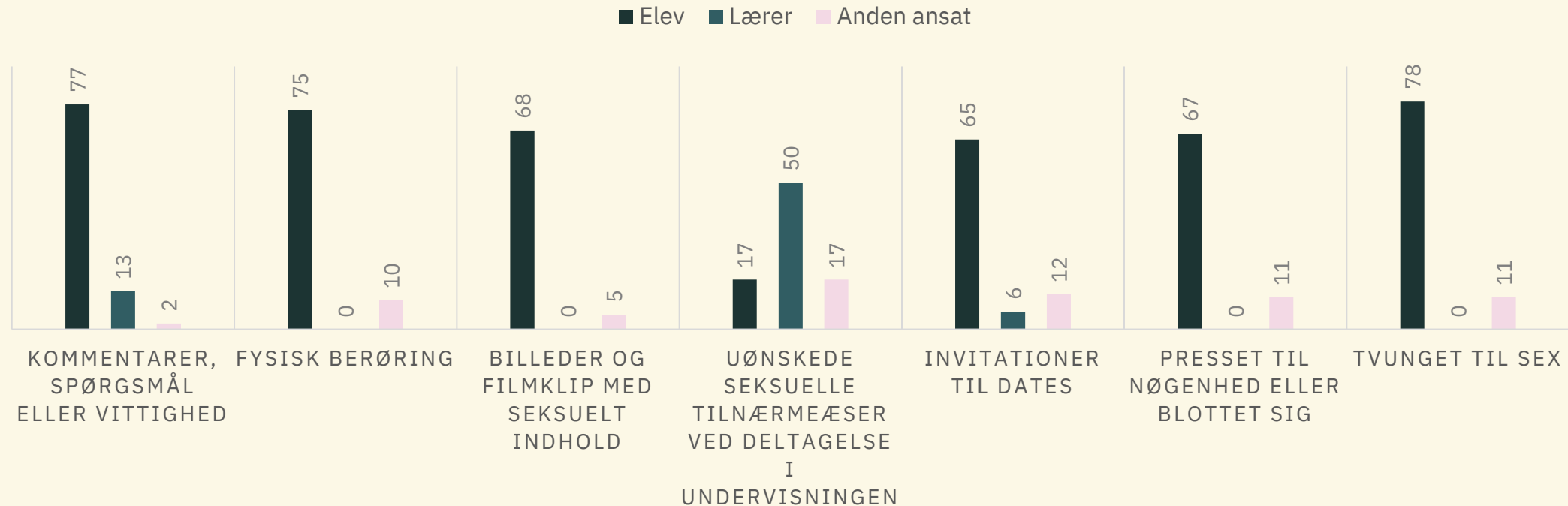
Pilene indikerer udviklingen i andelen siden sidste år – om den er stigende ↑ eller faldende ↓

Type af uønsket seksuel tilnærmelse	Andel kvinder, ialt	Andel mænd, ialt	Kvindelige kokke- og gastronomelever
Kommentar, spørgsmål eller vittighed	19 % ↓	10% ↓	25%
Fysisk berøring	14 % ↑	5% ↓	16%
Billeder og filmklip med seksuelt indhold	7% (op) ↑	3% ↓	8%
Uønskede seksuelle tilnærmelser ved deltagelse i undervisningen	2% ↓	0% ↓	4%
Invitationer til dates	5% ↓	3 % ↑	8%
Presset til nøgenhed eller blottet sig	3% ↑	1% (samme)	7%
Tvunget til sex	4% ↑	1% ↓	5%

HVEM UDØVER SEKSUELLE TILNÆRMELSER – FORDELT PÅ TYPE AF KRÆNKELSE

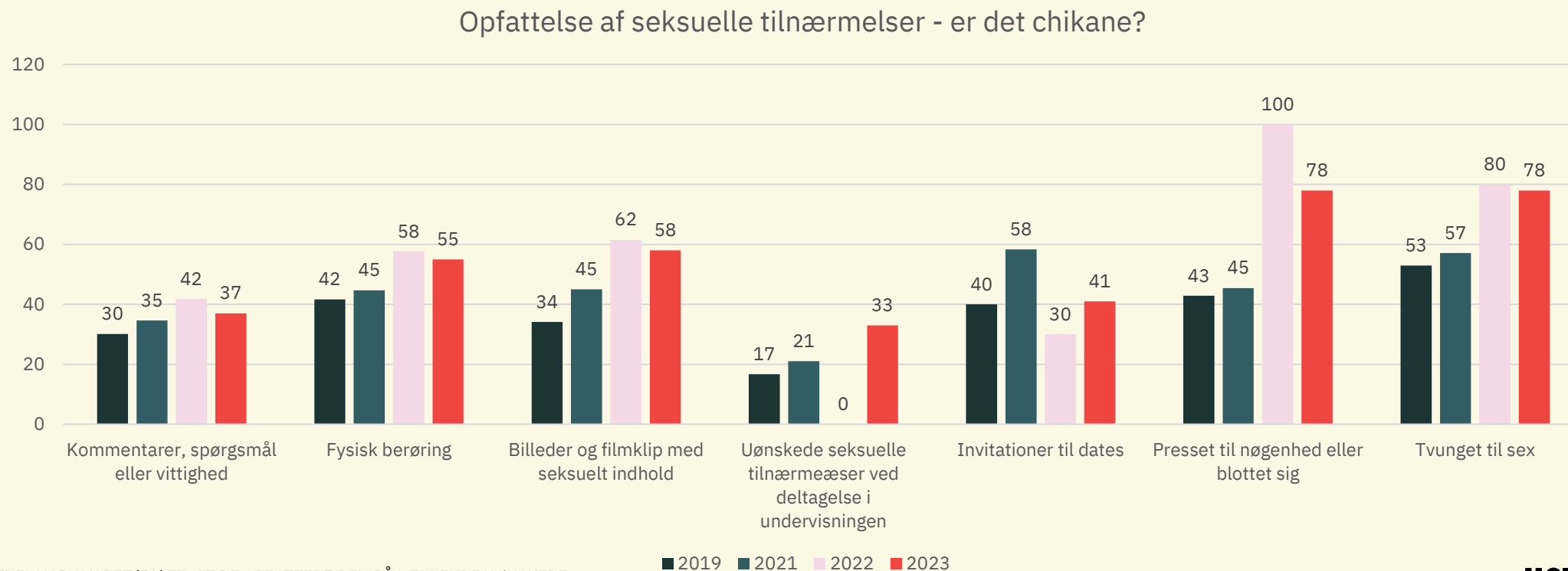
Langt størstedelen af krænkelserne sker elever imellem – samme billede som i 2019, 2021 og 2022. Der er kun små forskydninger fra 2022 til 2023. Der er generelt en nedgang siden 2019 på krænkelser fra lærere. Der er en vækst i andelen fra kategorien ”anden ansat”. Tallene i de sidste kategorier drejer sig samlet om 14 elever.

Procenttallene i grafen viser 2023 andelen, der har angivet hhv. 'En lærer', 'en anden ansat' eller 'en anden elev' som den, der har udsat respondenterne for den pågældende tilnærmelse. De resterende har svaret andre/ved ikke.

OPFATTELSE AF SEKSUELLE TILNÆRMELSER – ER DET SEXCHIKANE?

Der er en lille tendens til at oplevelsen af chikane er faldende ift. sidste år. Men det er fortsat en tendens der viser at ”pyt-knappen” er blevet mindre siden 2019.

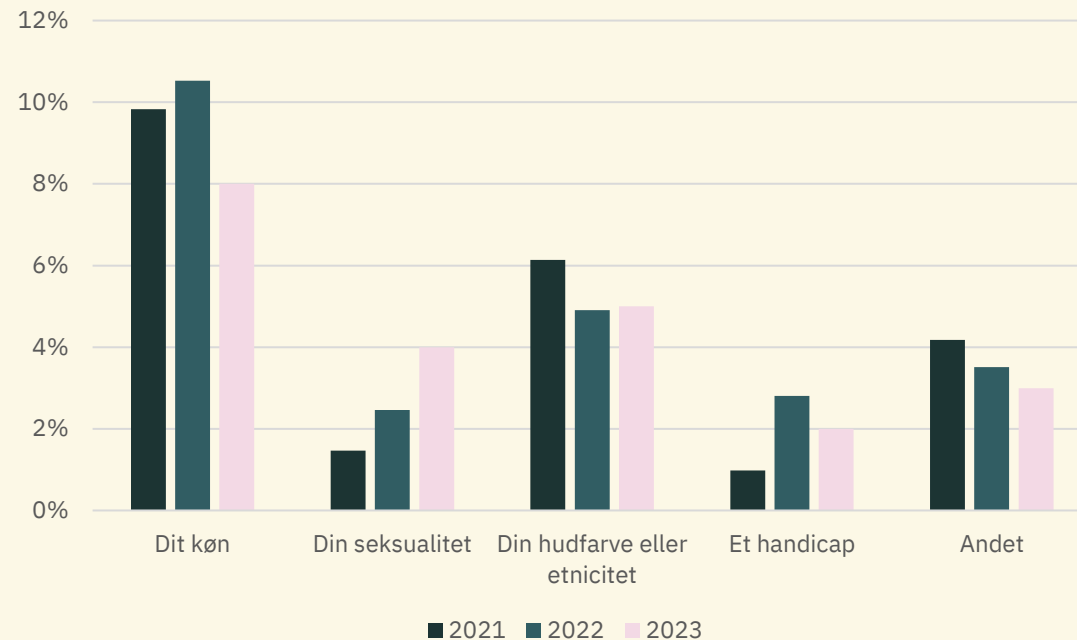
DEN ANGIVNE PROCENTDEL HAR SVARET 'JA' TIL AT DE OPFATTEDE DEN PÅGÆLDENDE UØNSKEDE SEKSUELLE TILNÆRMELSE SOM SEXCHIKANE

■ 2019 ■ 2021 ■ 2022 ■ 2023

DISKRIMINATION

Ligesom i 2021 og 2022 er der flest tilfælde af diskrimination på baggrund af elevernes køn og hudfarve. Det er primært kvinder, som diskrimineres på baggrund af køn (13% mod mændenes 3%) – diskrimination på de andre parametre er ligeligt fordelt mellem mænd og kvinder.

Det er igen primært andre elever, der udsætter eleverne for diskrimination: ved køn er det 76% andre elever, Men her angives det at af diskriminationen kommer fra 21% undervisere. Alle er mand, der diskriminerer kvinde. Ved de øvrige former for diskrimination forekommer diskrimination fra underviserne i mindre ned 3 tilfælde.

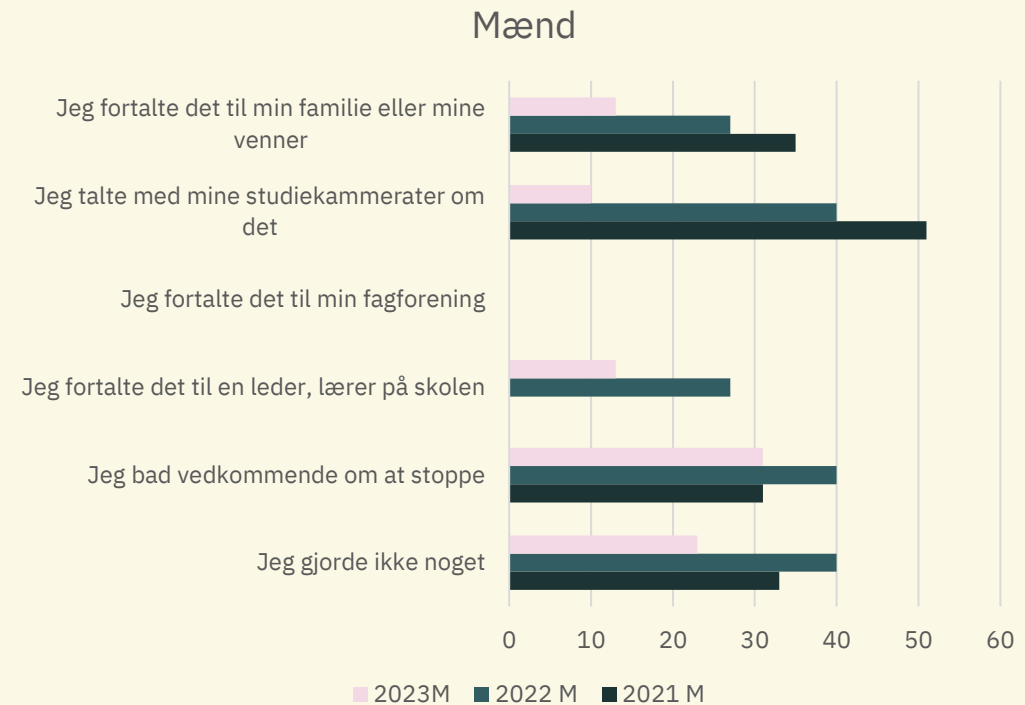
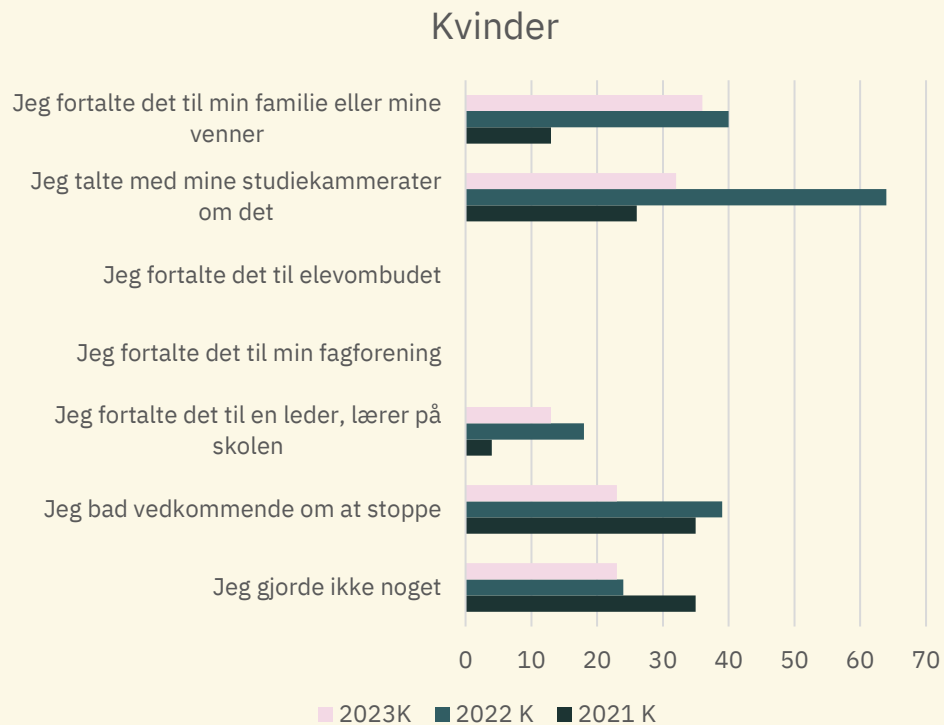

Andelen af elever, der samlet set oplever diskrimination er stort set uændret.

Under "andet" angives bl.a. stil/tøj/hår, samt diagnoser som OCD og ADHD.

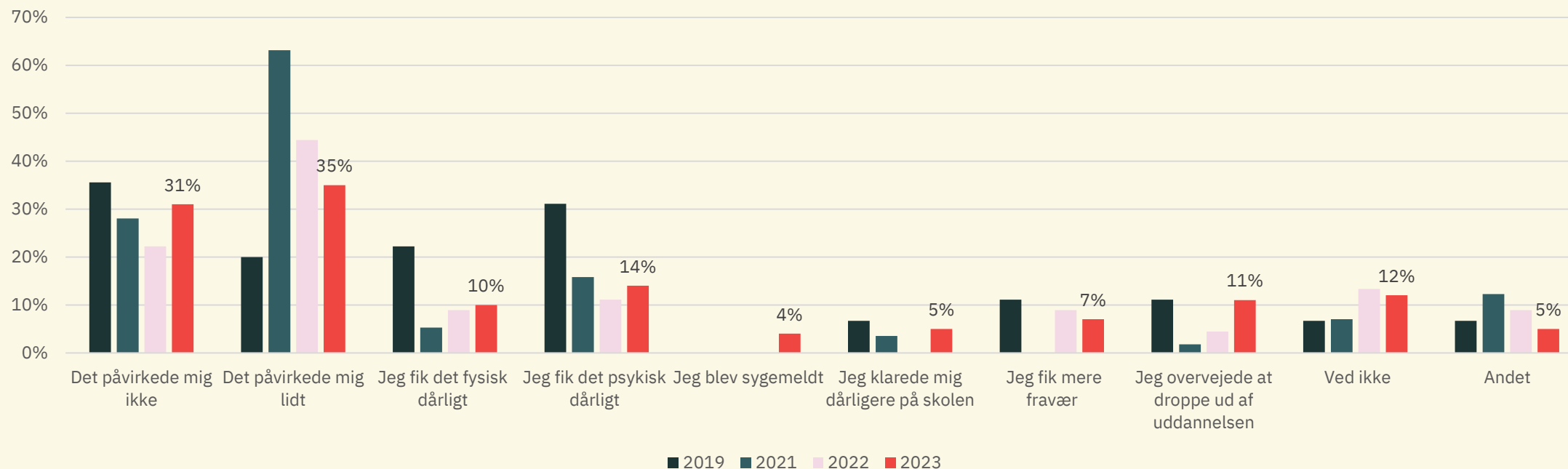
REAKTIONER PÅ SEKSUELLE TILNÆRMELSER

Denne graf viser en faldende tendens til reaktioner på den uønskede adfærd set i forhold til 2022. Kvinderne taler generelt mere med familie, venner og studiekammerater om det. Mændene beder i højere grad end kvinderne vedkommende om at stoppe, men i mindre grad end sidste år. En del svarer også VED IKKE eller ANDET, hvilket ikke fremgår af grafen.

KONSEKVENSER FOR DEM, DER OPLEVER UØNSKEDE SEKSUELLE TILNÆRMELSER

Påvirkning af uønskede seksuelle tilnærmelser

DE ANGIVNE PROCENTTAL VISER, ANDELEN AF RESPONDENTER, DER HAR OPLEVET UØNSKEDE SEKSUELLE TILNÆRMELSER, SOM HAR GIVET DET PÅGÆLDENDE SVAR.

VIDEN OM EMNET

- 67% har fået at vide på skolen, deres lærested eller i deres fagforening at seksuel chikane er forbudt. En del svarer også at det ved de fra loven, almen viden, familie.
- Derudover tyder det på, at Hotel- og Restaurantskolen stadig lykkes med at fortælle eleverne, hvor de kan **få hjælp og støtte** efter uønskede seksuelle tilnærmelser:
- 63% svarer at de ved hvor de kan få hjælp og støtte – hvilket er samme høje niveau som i 2022. Udgangspunktet i 2019 var at 43% svarede ja til dette.

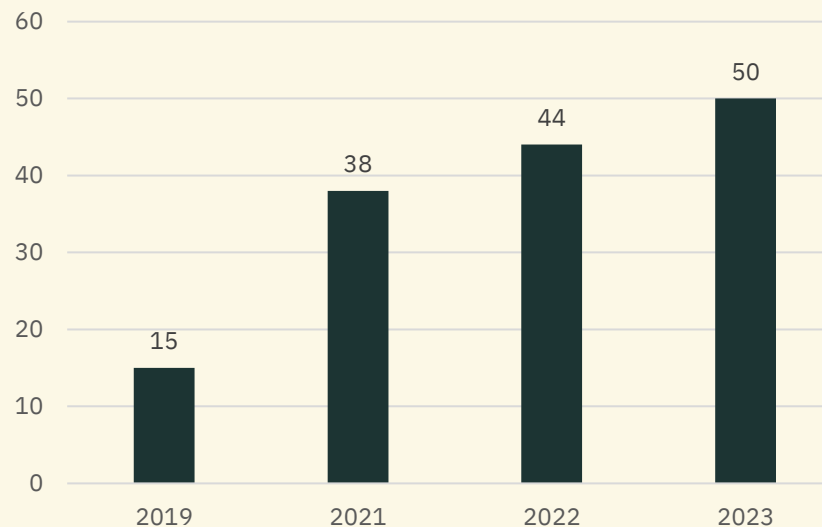
VIDEN OM EMNET

Der er tegn på at **skolens indsats for at forebygge uønskede seksuelle tilnærmelser til elever i skoletiden virker.**

I 2023 mener 50 % at skolen i meget høj eller høj grad gør noget for at sikre, at det ikke sker. I 2019 var det tilsvarende tal 15.

”SKOLEN GØR NOGET FOR AT FOREBYGGE UØNSKEDE SEKSUELLE TILNÆRMELSER I SKOLETIDEN”

– procentdel som svarer ”I høj grad” eller ”I meget høj grad”

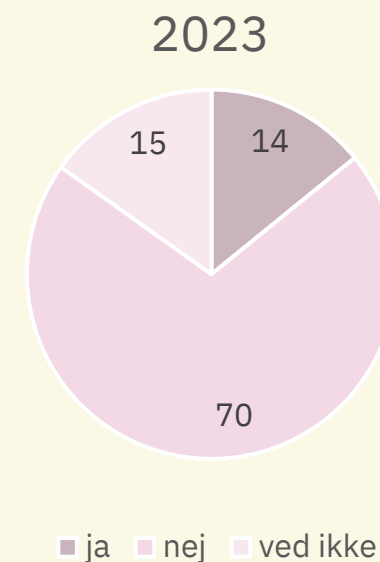

HAR DU HØRT OM SKOLENS HANDLEPLANER FOR CHIKANE OG KRÆNKELSER?

Der er færre elever, med 0-1 år på uddannelsen, der kender til skolens handleplaner end i 2021 og 2022.

Flere af de helt unge svarer ”nej”.

Blandt alle skolens elever svarer 63 % nej. Det er på samme niveau. Det tyder på at vi ikke er så gode til at introducere de nye elever for handleplanerne.

Elever med 0-1 år
På uddannelsen